

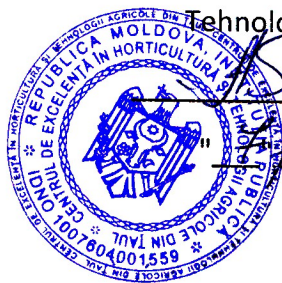
Ministerul Educației al Republicii Moldova

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în Horticultură și
Tehnologii Agricole din Țaul

Aurel Serdeșniuc

2017

Curriculumul stagiului de practică ce precede probele de absolvire

S.08.O.050

Practica de producere

Specialitatea

Legumicultură și pomicultură

Calificarea

Agronom

2017

Aprobat de:

Consiliul metodico-științific al Centrului de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul.

Director adjunct

L. Iurcișin

Ludmila Iurcișin

"04" februarie 2017

Autori:

Alexandru Boian, gradul didactic doi, profesor de discipline agronomice, conducător instruirea practică, Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău.

Vera Bordian, gradul didactic unu, profesor de discipline agricole, Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole.

Olga Bostan, gradul didactic doi, profesor de discipline agronomice, Colegiul Agroindustrial Ungheni.

Ina Griza, gradul didactic superior, profesoară de discipline tehnologice, Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău, specialist principal, metodist, Centrul Metodic pentru Învățământ, Direcția știință, formare profesională și extensiune rurală MAIA.

Ecaterina Jiznev, gradul didactic unu, profesor de discipline de specialitate, Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău.

Coordonator: Aurelia Vartic, expert în dezvoltare curriculum, Fundația Liechtenstein Development Service (LED) în Moldova.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

I. Preliminarii

Practica de producție ce precede probele de absolvire reprezintă etapa finală a procesului educațional din colegiu și este axată pe dezvoltarea și consolidarea competențelor și abilităților profesionale, dar și creșterea gradului de adaptare a absolventului la piața forței de muncă.

Scopul acestei practici este formarea și obținerea de către elevi a primei experiențe profesionale, testarea deprinderilor și aptitudinilor profesionale ale viitorului specialist pentru o activitate conștientă și independentă în câmpul muncii și în final, obținerea unui loc de muncă în domeniul ales.

Practica de producție se organizează în mod obligatoriu la întreprinderile, asociațiile agricole, cooperative, gospodăriile de fermieri indiferent de forma de proprietate a acestora și conform contractelor încheiate. Durata practicii de producție este de 6 săptămâni pentru elevii înmatriculați în baza studiilor gimnaziale și de 8 săptămâni pentru elevii înmatriculați în baza studiilor medii de cultură generală și liceale.

Pe parcursul practicii, elevii vor participa la organizarea și/sau realizarea lucrărilor în toate sectoarele agricole de bază, precum și controlul intern și analiza activității tehnico-economice și financiare a întreprinderilor, unități economice, gospodăriei agricole etc.

Practica ce precede probele de absolvire are la bază toate unitățile de curs de specialitate, practicile de instruire, fiind o continuitate a practicii tehnologice, iar cunoștințele din cursurile de bazele antreprenoriatului, vor ajuta elevul să analizeze activitatea economică a întreprinderii, să aprecieze indicii rentabilității întreprinderii.

II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Stagiile de practică de producție ce precede probele de absolvire reprezintă o oportunitate oferită elevilor, viitorii specialiști, de a se pregăti pentru intrarea pe piața muncii, prin familiarizarea lor cu viața economică reală, prin participarea lor efectivă la activitatea economică dintr-o întreprindere sau gospodărie, prin crearea unui sistem eficient de comunicare și relaționare între aceștia și viitorii potențiali angajatori. Astfel, dincolo de dimensiunea tehnică a punerii în aplicare a cunoștințelor dobândite, apare și ocazia de a învăța din perspectiva dimensiunii sociale și umane a muncii într-o organizație.

Realizarea instruirii practice în cadrul companiilor sau agenților economici, asigură:

- contactul direct al elevilor cu realitatea alături de persoane cu o înaltă calificare;
- creșterea nivelului din punct de vedere calitativ al formării profesionale;
- eficientizarea relațiilor la locul de muncă.

În perioada stagiilor de practică, elevii trebuie să demonstreze competențe profesionale, aptitudini de muncă, să-și dezvolte responsabilitatea și să-și formeze atitudinea pentru a efectua cu succes sarcinile/activitățile profesionale .

Activitățile profesionale, realizate în perioada stagiilor de pregătire practică menite să faciliteze accesul elevilor spre un loc de muncă, contribuie la pregătirea unei forțe de muncă capabilă să facă față provocărilor prezente și viitoare pentru a acționa cu responsabilitate față de sarcinile/activitățile profesionale.

III. Competențele profesionale specifice stagiului practicii de producere ce precede probele de absolvire

- Aplicarea strategiilor, metodologiilor, actelor normative și legislative specifice activității;
- Optimizarea factorilor ecologici, care influențează producția horticola;
- Evidența cheltuielilor și consumurilor la producerea producției horticoale;
- Determinarea eficienței economice a întreprinderilor;
- Dezvoltarea competențelor de comunicare la locul de muncă și lucrul în echipă;
- Organizarea personalului în procesul de producere;
- Respectarea normelor de securitate și sănătate în muncă, și de securitate antiincendiară.

IV. Administrarea stagiului de practică

Codul stagiului de practică	Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numarul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Numărul de credite
S.08.O.050	Practica de producere ce precede probele de absolvire	8	3	90	martie – mai	3

V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică

[illegible]

<p>individuală pentru executarea lucrărilor</p> <p>2.7. Aprecierea condițiilor de păstrare, transportare și aplicare a îngrășămintelor minerale și produselor de uz fitosanitar, protecție a mediului, securitate și sănătate în muncă</p> <p>2.8. Elaborarea planului de lucru pentru sectoarele pomicole, legumicole;</p> <p>2.9. Completarea documentelor corespunzătoare;</p> <p>2.10. Participarea la lucrările de plantare a răsadului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parcelarea terenului, - pregătirea solului înainte de plantare, - plantarea răsadului; <p>2.11. Aprecierea calității lucrărilor;</p> <p>2.12. Analizarea construcțiilor folosite pentru cultura protejată a legumelor;</p> <p>2.13. Participarea la lucrările de irigare, fertilizare în culturile horticole;</p> <p>2.14. Evaluarea gradului de pregătire a mașinilor agricole pentru lucru;</p> <p>2.15. Examinarea posibilităților de valorificare a produselor agricole, la întreprindere;</p> <p>2.16. Descrierea stării terenurilor și a plantațiilor horticole la moment, localizarea și păstrarea îngrășămintelor, semințelor, produselor de uz fitosanitar.</p>	Tabelele 2.1; 3.1, 3.2. din anexă	Tabelele 2.1; 3.1, 3.2. din anexă prezentate	30
<p>3. Monitorizarea activității de evidență contabilă, management și marketing</p> <p>3.1. Analizarea planurilor de producere și cheltuielilor de producere;</p> <p>3.2. Examinarea posibilităților de distribuie a producției;</p> <p>3.3. Identificarea principalelor canale de distribuie a producției;</p> <p>3.4. Estimarea veniturilor obținute din producere;</p> <p>3.5. Calcularea profitului și a rentabilității.</p>	Tabelele 5.1; 5.2. din anexă	Tabelele 5.1; 5.2. din anexă prezentate	6
<p>4. Asigurarea securității și sănătății în muncă la întreprindere</p> <p>4.1. Examinarea condițiilor necesare pentru respectarea securității și sănătății în muncă la întreprindere;</p> <p>4.2. Verificarea stării echipamentelor de protecție; individuală Participarea la instruirea angajaților în domeniul securității și sănătății în muncă;</p> <p>4.3. Examinarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă, la lucrările efectuate în</p>	Instrucțiune SSM pentru o lucrare efectuată în perioada practicii	Instrucțiunea SSM elaborată	6

perioada practicii; 4.4. Întocmirea fișelor individuale de SSM.			
5. Elaborarea raportului activității practice 5.1. Sistematizarea materialului 5.2. Elaborarea raportului conform conținutului programei și anexei 1	Raportul pe rezultatele practicii	Raportul pe rezultatele practicii elaborat	12

VI. Sugestii metodologice

Stagiile de practică (de producere) ce preced probele de absolvire vor fi realizate în strânsă colaborare și implicare responsabilă atât a conducătorului din cadrul întreprinderii, cât și a profesorului, desemnat responsabil de către instituția de învățământ.

Persoanele responsabile de stagiile de practică vor conveni asupra situațiilor de învățare la locul de muncă, care urmează să fie realizate de către elev și vor oferi consiliere și orientare, ca parte a procesului de tranziție de la școală la viața profesională activă. Totodată, aceștia vor identifica sarcini de muncă care vor permite elevilor un grad de independentă și oportunități de luare a anumitor decizii, care vor favoriza dezvoltarea abilităților practice, precum și efectuarea cercetărilor, documentarea și colectarea materialelor/informației privind tema proiectului/tezei de licență.

În perioada practicii elevii îndeplinesc programul de activitate al întreprinderii. Din aceste considerente, ordinea de parcurgere a etapelor de practică se decide de comun cu conducătorul întreprinderii, astfel încât elevul să-și dezvolte/consolideze competențele profesionale în toate sectoarele de producere.

Pe parcursul practicii elevii întocmesc un raport despre activitățile realizate, care va fi elaborat în conformitate cu cerințele stipulate în Anexa 1. La finele stagiilor de practică, fiecare elev va prezenta *Raportul raportului pe rezultatele practicii tehnologice* în fața unei comisii de evaluare, convocată la instituția de învățământ.

În scopul realizării stagiilor de practică ce preced probele de absolvire, cadrele didactice vor elabora materialele necesare: ghiduri de practică, caiete de practică și fișe de evaluare, consiliere și orientare profesională.

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică

Practica tehnologică ce precede probele de absolvire se evaluează conform *Regulamentului de organizare și evaluare a stagiilor practice*, și specificului specialității Legumicultură și pomicultură.

Practica tehnologică se finalizează cu prezentarea de către elevi a rapoartelor cu referire la activitățile și sarcinile realizate. Prezentarea raportului are loc în fața comisiei.

Raportul este evaluat în baza următoarelor criterii:

- Originalitatea raportului,
- Profunzimea și completitudinea raportului;
- Coerența și logica expunerii;
- Utilizarea datelor/dovezilor din sursele consultate;
- Relevanța și corectitudinea informației;
- Expunere concisă;
- Utilizarea limbajului de specialitate.

Nota generală la practică, constituie media notelor acordate pentru susținerea raportului practicii de către comisia de evaluare de la instituția de învățământ, calității îndeplinirii raportului de practică, precum și aprecierea conducătorului de practică de la întreprindere.

VIII. Cerințe față de locurile de practică

Practica de producere ce precede probele de absolvire se va desfășura la întreprinderi, cu care la începutul anului de studii, se vor încheia contracte de practică. Elevii au posibilitatea de a-și selecta locurile de practică, cu condiția că acestea întrunesc cerințele de mai jos. Elevii care nu dispun de un loc de practică, în localitatea sau raionul de baștină, sunt delegați de către instituția de învățământ, conform solicitărilor sau pot să desfășure practica la sectorul agricol al instituției de învățământ.

Lista orientativă a locurilor de muncă/posturilor la care se va desfășura practica:

Nr. crt.	Locul de muncă/postul	Cerințe față de locul de muncă/postul propus practicantului
1.	Întreprinderi agricole în ramura pomicultură, legumicultură	Dispon de terenuri accesibile, prelucrate
2.	Sere	Posibilități de plantare, creștere, irigare a răsadului. Varietăți de specii de răsad, tehnologii moderne aplicate. Echipamente, instrumente necesare pentru plantarea, îngrijirea răsadului și recoltare
3.	Plantații pomicole	Varietăți de specii pomicole, forme de conducere, agrotehnică aplicată. Mijloace de susținere, protecție contra condițiilor climaterice nefavorabile etc. După posibilitate, pepinieră pomicolă
4.	Parcul de mașini agricole și tractoare	Starea mașinilor agricole bună, gama de mașini agricole utilizate în pomicultură și legumicultură, fitotehnie. Tractoare agricole universale de diferite puteri
5.	Depozite frigorifice	Depozite frigorifice, pentru păstrarea fructelor, legumelor etc. Echipament necesar pentru condiționare și păstrare

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	Literatura de specialitate	Biblioteca instituție
2.	Acte, anexe, tabele, instrucțiuni, fișe tehnologice, registre etc.	Întreprinderea bază de practică
3.	Anexa 1	Prezenta curriculumă
4.	Boian, A. Blogul www.ipcnvvc.blogspot.md	http://ipcnvvc.blogspot.md/p/ghidul-practicantului.html

CONȚINUTUL RAPORTULUI REZULTAT AL PRACTICII CE PRECEDE PROBELE DE ABSOLVIRE**I. ÎNTRUDUCERE**

Starea și perspectivele dezvoltării agriculturii în Republica Moldova.

(maxim: 1 pagină)

II. CARACTERISTICA GENERALĂ A ÎNTREPRINDERII

- Denumirea și adresa juridică a întreprinderii, amplasarea geografică, anul fondării, scurt istoric, fondatorul / fondatorii, numele, prenumele, studiile.
- Organigrama întreprinderii (schemă).
- Caracteristica condițiilor climaterice ale întreprinderii de la începutul anului până la sfârșitul practicii (grafic).
- Fondul funciar la întreprindere

Tabelul 2.1 **Structura fondului funciar la 01 ianuarie 20__**

Nr.d/o	Categoriile fondului funciar	Suprafața (ha)	În %
1	Suprafața totală		100
2	Terenuri agricole:		
	Arabil		
	Sere, solarii		
	Plantații multianuale:		
	Vii		
	Livezi		
	Altele		
	Total terenuri agricole		
3	Perdele forestiere		
4	Drumuri		
5	Construcții și curți		

Analizând tabelul 2.1, concluzionați principalele tipuri de terenuri agricole din întreprindere.

(4/5 pagini)

III. POMICULTURA

- Starea la momentul actual și perspectiva dezvoltării ramurii la întreprindere.
- Caracteristica plantațiilor pomicole din punct de vedere a speciilor, soiurilor, portaltoiului, suprafeței, formei coroanei, anului înființării și schemei de plantare etc.

Tabelul 3.1 **Caracteristica plantațiilor pomicole la întreprindere la 01.01. 20__**

Nr. d/o	Specia	Soiurile	Portalt oiul	Suprafața (ha)	Livezi		Sche ma plantă rii (m)	Form a coroa nei
					Tinere (ha)	Pe rod (ha)		
Sămânțoase								
1								
...								
Total								
Sâmburoase								
1								
...								
Total								
Nucifere								
1								
...								
Total								

Analizând tabelul 3.1 se determină starea livezilor, perspectiva de dezvoltare de mai departe, schemele plantării pomilor (*adică corect ori incorect*), de asemenea se analizează forma coroanelor la fiecare soi, specie de portaltoi.

Descrierea lucrărilor efectuate la întreprindere în livezi, la fiecare specie în parte, de la **01. ianuarie anul curent**, până la sfârșitul practicii de producere.

Tabelul 3.2 **Planul agrotehnic de întreținere a livezilor pe rod de la 01 ianuarie 20__ până la sfârșitul practicii de absolvire**

Nr. d/o	Denumirea lucrării	Termenul de îndeplinire (decada, luna)	Modul de efectuare a lucrărilor (manual/mecanizat)	Agregatul agricol, unelte de muncă	Observații
---------	--------------------	---	---	---------------------------------------	------------

1.					
...					

Concluzionarea lucrărilor efectuate din tabelul 3.2, abateri.

- Sistemul de întreținere a solului în livezi.
- Mijloacele de susținere a pomilor, tipurile de spalier utilizat la întreprindere (poze, scheme).
- Fertilizarea și irigarea livezilor la întreprindere (surse de apă, metoda de udare, scheme de amplasare, poze etc.).
- Protecția livezilor contra bolilor și dăunătorilor, de la începutul repausului facultativ, perioada de vegetație, până la sfârșitul practicii de producere (termenii agrotehnici, numărul de tratamente, contra cărui agent patogen, pesticidele utilizate, doze).
- Schema de organizare a teritoriului livezilor, amplasarea speciilor, soiurilor în parcele la întreprindere (se accepta și schema printată din google maps, cu indicarea amplasării speciilor și soiurilor).

(7/8 pagini)

IV. LEGUMICULTURA

- Starea, suprafața la momentul actual și perspectiva dezvoltării ramurii la întreprindere.
- Construcții folosite pentru cultura protejată a legumelor, adăposturi temporare, răsadnițe, solarii, sere încălzite (poze).
- Sisteme de încălzire, ventilare, iluminare și irigare (scheme).
- Tehnologii de producere a răsadului. Tehnologii de cultivare a legumelor în spații protejate sau în câmp, la întreprindere. Piața de desfacere.
- Protecția culturilor contra bolilor, dăunătorilor, buruienilor, înainte de semănat, perioada de vegetație, până la sfârșitul practicii de absolvire (termenii agrotehnici, numărul de tratamente, contra cărui agent patogen, pesticidele utilizate, doze).

(4/5 pagini)

V. SITUAȚIA ECONOMICĂ

Tabelul 5.1 **Indicii economici la soiul de fructe care ocupă suprafața cea mai mare la întreprindere, pentru anul 20__**

Nr.d/o	Indicii economici	Unitatea de măsură	Anul 20__
1	Suprafața livezii roditoare cu soiul selectat _____	ha	
2	Producția globală	tone	
3	Recolta	t/ha	
4	Valoarea producției globale	lei	
5	Prețul unitar de realizare	lei	
6	Suma totală de cheltuieli la producerea producției	lei	
7	Prețul de cost unitar	lei	
8	Beneficiul pe un hectar	lei	

9	Nivelul de rentabilitate	%	
---	--------------------------	---	--

Datele din tabelul 5.1 de analizat și în baza analizei de stabilit eficacitatea economică a soiului pomicol.

Indicii economici ce caracterizează ramura legumiculturii, în teren deschis sau protejat, la întreprindere.

Tabelul 5.2 *Indicii economici la cultura de legume care ocupă suprafața cea mai mare la întreprindere, pentru anul 20__*

Nr. d/o	Indicii economici	Unitatea de măsură	Anul 20__
1	Suprafața culturii legumicole de _____	ha	
2	Producția globală	tone	
3	Recolta	t/ha	
4	Valoarea producției globale	lei	
5	Prețul unitar de realizare	lei	
6	Suma totală de cheltuieli la producerea producției	lei	
7	Prețul de cost unitar	lei	
8	Beneficiul pe un hectar	lei	
9	Nivelul de rentabilitate	%	

Datele din tabelul 5.2 de analizat și în baza analizei de stabilit eficacitatea economică culturii legumicole.

Remunerarea muncii la întreprindere, formele de salarizare aplicate la întreprindere, salarizarea personalului.

(4/5 pagini)

VI. SECURTATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ

- Elaborarea unei instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă conform normelor studiate, la o lucrare agricolă desfășurată la întreprindere în perioada practicii de absolvire.
- Instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă a angajaților, personalul responsabil de instruire, studii, calificări.
- Timpul de muncă și odihnă la întreprindere.
- Echipamentele individuale de protecție, oferite angajaților la întreprindere, starea, utilizarea lor de către muncitori. Alimentația de protecție.

(3/4 pagini)

VII. CONCLUZII, PROPUNERI

Concluzionarea de către practicant a rezultatelor practicii de producere, starea la moment a subdiviziunilor, modul de gestionare a întreprinderii, tehnologiile practicate etc. Aprecieri, propuneri de îmbunătățire, ameliorare, dezvoltare etc.

(1/2 pagini)

STRUCTURA RAPORTULUI LA PRACTICA CE PRECEDE PROBELE DE ABSOLVIRE

- Pagina de titlu
  - Foaia de deplasare
  - Caracterizarea
  - Cuprinsul (conform compartimentelor de mai sus)
- I. ÎNTRDUCERE
  - II. CARACTERISTICA GENERALĂ A ÎNTREPRINDERII
  - III. POMICULTURA
  - IV. LEGUMICULTURA
  - V. SITUAȚIA ECONOMICĂ
  - VI. SECURTATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ
  - VII. CONCLUZII, PROPUNERI
- Anexe
  - Bibliografie